

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΒΟΛΟΚΟΛΑΜΣΚ ΙΛΑΡΙΩΝΑΣ: «ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΡΟΧΩΡΗΣΟΥΜΕ ΜΠΡΟΣΤΑ, ΝΑ ΔΙΑΤΗΡΗΣΟΥΜΕ ΚΑΙ ΝΑ ΕΝΙΣΧΥΣΟΥΜΕ ΤΗΝ ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΑΣ»

Συνέντευξη στον Αιμίλιο Πολυγένη για το Πρακτορείο Ειδήσεων Romfea.gr

Σεβασμιώτατε, αυτές τις ημέρες ευρίσκεσθε με σύντομη επίσκεψη στην Αθήνα. Ποια είναι τα θέματα, που συζητήσατε με τον Μακαριώτατο Αρχιεπίσκοπο Ιερώνυμο κατά τη συνάντησή σας;

Αποφάσισα να επωφεληθώ της παρούσης ευκαιρίας για να επισκεφθώ την Αθήνα καθ'οδόν προς την Λέρο, όπου θα μετάσχω στη συνεδρίαση της Επιτροπής Παρατηρητών του Διαλόγου Ορθοδόξων και Ρωμαιοκαθολικών.

Εκφράζω τις ευχαριστίες μου προς τον Αρχιεπίσκοπο, ο οποίος βρήκε χρόνο για να συναντηθούμε.

Είχαμε μια σύντομη, αλλά περιεκτική επικοινωνία. Διαβίβασα στον Μακαριώτατο το χαιρετισμό και τις ευχές του Αγιωτάτου Πατριάρχη Κυρίλλου.

Τον ενημέρωσα για τη σημασία της παρούσης χρονιάς για την Εκκλησία μας, διότι πρόκειται για την εκατοστή επέτειο της επαναστάσεως του 1917, της ενάρξεως των διωγμών κατά της Εκκλησίας καθώς και της ανασυστάσεως του Πατριαρχικού θεσμού στη Ρωσική Εκκλησία.

Ο Μακαριώτατος Σας επιφύλαξε θερμή υποδοχή. Ανταποκρίθηκε καθόλου στην πρόσκληση να επισκεφθεί τη Ρωσία;

Δεν περίμενα να ανταποκριθεί αμέσως ο Μακαριώτατος, αλλά του είπα ότι θα ήταν μεγάλη μας χαρά να τον δούμε στη Ρωσική Εκκλησία.

Εάν έρχεται, θα του ετοιμάσουμε ένα πρόγραμμα και θα τον δεχθούμε με πολλή αγάπη και μεγάλη τιμή.

Σεβασμιώτατε, πρόσφατα στη Μόσχα ήρθε ο Γραμματέας του Κράτους του Βατικανού Καρδινάλιος Πιέτρο Παρολίν. Μήπως σημαίνει αυτό μια νέα φάση στο διάλογο μεταξύ του Βατικανού και της Ρωσικής Εκκλησίας; Με αφορμή την επίσκεψη αυτή ο Πατριάρχης Κύριλλος προέβη σε αξιοσημάντες δηλώσεις.

Νέα σελίδα άνοιξε με την ιστορική συνάντηση του Πατριάρχη Κυρίλλου και του Πάπα Φραγκίσκου στην Αβάνα.

Η παρούσα επίσκεψη ήταν κυρίως κρατικού χαρακτήρα, διότι, όπως ξέρετε, το Βατικανό αναγνωρίζεται ως Κράτος και ο Καρδινάλιος, ως Γραμματέας του Κράτους, προσεκλήθη από την ηγεσία της Ρωσίας.

Παράλληλα είχε συνάντηση με τον Αγιώτατο Πατριάρχη Κύριλλο, ενώ άρχισε την επίσκεψη του διά συναντήσεως με την ταπεινότητά μου.

Η συνάντηση με τον Πατριάρχη διήρκεσε μία ώρα και σαράντα λεπτά, η δική μας συνάντηση διήρκεσε δύο ώρες.

Είχαμε άκρως περιεκτικές συνομιλίες για ένα ευρύ φάσμα ζητημάτων, τα οποία αφορούν τη διεθνή ημερήσια διάταξη.

Ασφαλώς, μιλήσαμε κυρίως για το κεντρικό θέμα της συναντήσεως του Πατριάρχη και του Πάπα στην Αβάνα η οποία ήταν η κατάσταση των χριστιανών στη Μέση Ανατολή.

Αναφέρατε το θέμα της Συρίας. Ξέρουμε το πόσο σημαντική ήταν η συμμετοχή της Ρωσίας στην επίλυση του υφισταμένου προβλήματος. Κατά τη γνώμη μου, η Ρωσία ήταν εκείνη, η οποία τερμάτισε τελικά τον πόλεμο εκεί. Συνεχίζει η Ρωσική Εκκλησία να παρέχει ανθρωπιστική βοήθεια προς τον Συριακό λαό;

Η Εκκλησία είναι εμπλεκόμενη άμεσα στην παροχή ανθρωπιστικής βοήθειας προς το Συριακό λαό και τη βοήθεια αυτή την προσφέρουμε μέσα από συνεργασία με τη Ρωσική Πολιτεία.

Επίσης αναλάβαμε την πρωτοβουλία για συγκέντρωση οικονομικών πόρων προς ανακούφιση του πληθυσμού της Συρίας, η οποία υλοποιείται αυτή τη στιγμή από παραδοσιακές ομολογίες της Ρωσικής Ομοσπονδίας.

Ταυτόχρονα δεν παύουμε να καταβάλλουμε κάθε προσπάθεια προς πολιτική διευθέτηση του Συριακού. Στο θέμα αυτό η Εκκλησία μας συνεχώς ευρίσκεται σε διάλογο με την ηγεσία της Ρωσικής Ομοσπονδίας.

Θέλω να αναφέρω και ένα άλλο θέμα. Ποιες είναι τώρα οι σχέσεις μεταξύ της Ρωσικής Εκκλησίας και του Οικουμενικού Πατριαρχείου 1,5 χρόνο μετά τη Σύνοδο στη Κρήτη; Μήπως διεξάγονται οι σχετικές συνομιλίες και τις αγνοούμε;

Ανέκαθεν έχουμε αδελφικές σχέσεις με το Οικουμενικό Πατριαρχείο και εντός Σεπτεμβρίου ελπίζω να δω και προσωπικά τον Παναγιώτατο Πατριάρχη Βαρθολομαίο.

Φρονώ ότι, παρ'όλες τις δυσκολίες εξαιτίας της συγκλήσεως της Συνόδου στην Κρήτη, πρέπει να προχωρήσουμε μπροστά, να διατηρήσουμε και να ενισχύσουμε την ενότητά μας.

Ελπίζω ότι κατά το διάστημα των προσεχών μηνών θα ενισχύσουμε ακόμη περισσότερα αυτές τις σχέσεις.

Σεβασμιώτατε, με την άδειά Σας θέλω να μείνω στο θέμα αυτό. Αυτό που θα πω είναι πολύ επίκαιρο για την Ελλάδα: στη χώρα μας υπάρχουν ομάδες κληρικών, οι οποίοι διέκοψαν μνημόνευση του Πατριάρχη Βαρθολομαίου εξαιτίας της Συνόδου στην Κρήτη. Συμφωνείτε με τις ενέργειες αυτές;

Βεβαίως και δεν συμφωνούμε με αυτές τις ομάδες, αλλά ούτε και με τη μέθοδο, την οποία εφαρμόζουν αυτές, προκειμένου να στηρίξουν τη θέση τους.

Στους κόλπους της Εκκλησίας μας επίσης έχουμε τέτοιες ομάδες και γι'αυτό οφείλουμε να επιδεικνύουμε ευαισθησία έναντι των διαθέσεων αυτών.

Πολύ καλά ενθυμούμεθα ότι τον 17 αιώνα στη Ρωσία δημιουργήθηκε σχίσμα, το οποίο έχει συνέχεια μέχρι σήμερα και μάλιστα δεν προκλήθηκε από θεολογικούς, ούτε δογματικούς, αλλά αποκλειστικώς από τελετουργικούς λόγους.

Εκείνο, το οποίο αναφέρετε, Σεβασμιώτατε, είναι άκρως σπουδαίο...

Γι' αυτό αγωνιζόμαστε να παρακολουθούμε αυτές τις διαθέσεις εντός του ποιμνίου μας και να αντιδρούμε σχετικά.

Ασφαλώς αντιλαμβανόμαστε ότι υπάρχουν ομάδες, οι οποίες ευσυνείδητα αποπειρώνται να θέσουν σε κίνδυνο το εκκλησιαστικό σκάφος.

Παράλληλα υπάρχουν πιστοί, οι οποίοι για διάφορους θεολογικούς λόγους τηρούν μια κριτική στάση έναντι σημείων τινών των κειμένων της Συνόδου στην Κρήτη.

Οφείλουμε να ξέρουμε να διακρίνουμε μεταξύ της ευσυνείδητης και ορμητικής επιθέσεως κατά της Εκκλησίας και του πραγματικού προβληματισμού των ανθρώπων.

Υπάρχει ακόμη ένα σπουδαίο και επίκαιρο θέμα, για το οποίο ενδιαφέρεται ο κόσμος. Πριν από μερικά χρόνια ο Μ. Ομπάμα συναντήθηκε με τον Πατριάρχη Κύριλλο. Είναι δυνατόν στο μέλλον να συναντηθεί ο Πατριάρχης Κύριλλος με το σημερινό Πρόεδρο των ΗΠΑ Ντ. Τραμπ, προκειμένου να συζητήσει την κατάσταση της Ορθόδοξου Εκκλησίας της Ουκρανίας;

Πιστεύω ότι οι ενέργειες του Τραμπ αυτή τη στιγμή έν πολλοί καθορίζονται από την εσωτερική πολύ βαριά πολιτική κρίση στην Αμερική.

Το βασικό μέρος του πολιτικού κατεστημένου πόνταρε στην εκλογή άλλου υποψηφίου και τα ΜΜΕ ετοιμάζονταν και ετοίμαζαν την κοινή γνώμη για την ανάδειξη άλλου υποψηφίου.

Και όμως, έτσι έγινε, ο λαός πήγε να εκλέξει τον Τραμπ, ενώ οι αντίπαλοί του θα πράττουν το παν, προκειμένου να παρεμποδίσουν την πραγματοποίηση των όσων δήλωσε κατά την προεκλογική εκστρατεία.

Είναι πολύ δύσκολο να προβλέψει κανείς την έκβαση όλων αυτών, αλλά είναι ξεκάθαρα ότι ο Πρόεδρος Τραμπ δεν είναι ελεύθερος στους χειρισμούς του.

Προφανώς, το Ουκρανικό δεν έχει ληθεί μέχρι σήμερα. Ποια είναι η θέση της Ρωσικής Εκκλησίας επ' αυτού;

Από την άποψή μας, η μόνη λύση του Ουκρανικού που υπάρχει είναι όταν τα πρόσωπα, τα οποία απεσχίσθησαν της Εκκλησίας να μετανιώσουν και να επανέλθουν στους κόλπους της Εκκλησίας.

Στο διάστημα των δύο χιλιετιών της υπάρξεώς της η Εκκλησία δεν εφηύρε ένα άλλο τρόπο επανενώσεως των αποσχισθέντων από τον προαναφερθέντα.

Με κατανόηση και απόλυτη συμπάθεια βλέπουμε τους ανθρώπους, οι οποίοι πίστευσαν μέσα στο σχίσμα, ίσως χωρίς να έχουν επίγνωση του σχίσματος.

Ευθύνη του σχίσματος έχουν όσοι το δημιούργησαν, άλλωστε είναι αδύνατο να ευθύνονται οι απλοί άνθρωποι για τις ενέργειες εκείνων των εκκλησιαστικών ηγετών, οι οποίοι επιβουλεύθηκαν τον

άρραφο χιτώνα του Χριστού.

Δυστυχώς, στη σημερινή Ουκρανία το εκκλησιαστικό είναι αναμειγμένο πολύ με την πολιτική ρητορική, και προωθείται η ιδέα ότι το ανεξάρτητο κράτος πρέπει να έχει και ανεξάρτητη Εκκλησία.

Όμως, εάν ακολουθήσουμε αυτή την λογική, τότε πολλές θα είναι οι τοπικές Εκκλησίες, οι οποίες θα πρέπει να διαιρέσουμε σε μικρότερες. Ιδέες αυτού του τύπου μόνο αποδυναμώνουν την οικουμενική Ορθοδοξία, ενώ η ενιαία πολυεθνική Ρωσική Εκκλησία με πολλά εκατομμύρια πιστούς δεν τις δέχεται κατηγορηματικά αυτές.

Η Ορθόδοξη Εκκλησία της Ουκρανίας κατέχει όλα αυτά, τα οποία χαρακτηρίζουν το αυτοδιοίκητο, και ούτε διοικητικά, αλλά ούτε και οικονομικά λογοδοτεί σε κανένα. Έχει δική της Διαρκή Ιερά Σύνοδο, δική της Σύνοδο Ιεραρχίας με ανεξάρτητες εκλογές Επισκόπων και ούτε αποστέλνει απολογισμούς δράσεων στη Μόσχα.

Ο Μακαριώτατος Μητροπολίτης Κιέβου είναι μόνιμο μέλος της Ιεράς Συνόδου της Ορθόδοξου Εκκλησίας της Ρωσίας και στη σύνθεση της Συνόδου πάντα έχουμε ακόμη ένα μέλος από την Ουκρανική Εκκλησία.

Δηλαδή ανάμεσα στα δεκαπέντε μέλη της Διαρκούς Ιεράς Συνόδου υπάρχουν δύο από την Ουκρανία, οι οποίοι μπορούν να επηρεάσουν την πορεία της Ορθόδοξου Εκκλησίας της Ρωσίας, ενώ στη σύνθεση της Συνόδου της Ουκρανικής Εκκλησίας από τη Μόσχα δεν υπάρχει κανείς.

Η Ουκρανική Εκκλησία είναι απολύτως αυτοτελής στις αποφάσεις της και μόνο προσευχητικώς και πνευματικώς αναφέρεται στο Πατριαρχείο Μόσχας.

Γι' αυτό όσοι στη σημερινή Ουκρανία ισχυρίζονται ότι η Ουκρανική Εκκλησία εξαρτάται από τη Μόσχα ψέμα υποστηρίζουν.

Είναι πολύ σημαντικό αυτά που λέτε, Σεβασμιώτατε, διότι πολλοί αγνοούν αυτά. Εάν επιτρέψει ο χρόνος, να θέσω μια άλλη ερώτηση. Πρόσφατα στη Γεωργία έγινε απόπειρα δολοφονίας του Πατριάρχη Ηλία Β'. Ο Πατριάρχης Κύριλλος δέχεται επικρίσεις για την πολυπληθή φρουρά του, η οποία τον περιβάλλει και δήθεν δεν συμβιβάζεται με το Ορθόδοξο πνεύμα. Μήπως με αυτόν τον τρόπο η Ρωσική Εκκλησία θέλει να προλάβει την απόπειρα δολοφονίας κατά του Πατριάρχη;

Η απόφαση για προστασία του Πατριάρχη σε τέτοιο επίπεδο, εάν δεν απατώμαι, ελήφθη επί του Μπ. Γέλτσιν.

Και δεν ήταν απόφαση του Πατριάρχη, αλλά των κρατικών αρχών.

Η Πολιτεία έχει μια κατάσταση αξιωμάτων, στην οποία εντάσσονται άτομα, τα οποία τυγχάνουν ειδικής προστασίας και το επίπεδο της προστασίας καθορίζεται από την Πολιτεία κυρίως λαμβάνοντας υπόψη την ασφάλεια.

Αυτή είναι η απόφαση της Πολιτείας.

Εκτός των θεμάτων, στα οποία αναφέρθηκα, μήπως υπάρχουν θέματα, τα οποία θέλετε να πούμε, με αφορμή που βρισκόμαστε απέναντι από τον Παρθενώνα;

Ενθυμούμαι την πρώτη μου μετάβαση στην Αθήνα το έτος 1992 ως νέος Ιερομόναχος.

Πρώτο, το οποίο ήθελα να επισκεφθώ ήταν ο Άρειος Πάγος, ο χώρος, όπου κήρυξε ο Άγιος Απόστολος Παύλος.

Ρώτησα κάποιον πως να πάω στον Άρειο Πάγο. Μου είπαν αριθμό λεωφορείου, ανέβηκα και έκανα πολύ δρόμο.

Τελικά μου λέγει ο οδηγός, δείχνοντας κάποιο μοντέρνο κτήριο, ότι φθάσαμε, ιδού ο Άρειος Πάγος.

Ήταν πράγματι ο Άρειος Πάγος, αλλά όχι εκείνος, τον οποίο έψαχνα να βρω (στην πραγματικότητα ήταν εκείνο το ανώτατο ακυρωτικό δικαστήριο της Ελλάδας).

Την επόμενη φορά ξεκίνησα πεζός και έφθασα στην Ακρόπολη, όπου περπάτησα πολύ, αγωνιζόμενος να βρω κάποια ίχνη της αρχαίας Ακροπόλεως, έως ότου έπεσα σε κάποια μεταλλική πλάκα με επιγραφή στα Αρχαία.

Μόλις διάβασα τις πρώτες λέξεις, αμέσως κατάλαβα ότι πρόκειται για την ομιλία του Παύλου στον Άρειο Πάγο.

Τότε σκέφθηκα ότι λίγες είναι οι ομιλίες στην ιστορία της ανθρωπότητας, οι οποίες αξίζουν να χαραχθούν στο μέταλλο με χρυσά γράμματα.

Κάθε φορά επισκεπτόμενος την Αθήνα, αναπολώ εκείνη την πρώτη επίσκεψή μου εδώ, και, παρόλο που έχουν μεσολαβήσει από τότε είκοσι πέντε και πλέον χρόνια, πάντα με συγκίνηση ατενίζω το βράχος εκείνο, φανταζόμενος πως εκεί ήταν, όπου ο μεγάλος Απόστολος έθετε τα θεμέλια της χριστιανικής πίστεως.

Ωραία λόγια, Σεβασμιώτατε.

Πρόσφατα έχω ολοκληρώσει ένα βιβλίο για τον Απόστολο Παύλο.

Πρόκειται για βιογραφικό του, το οποίο συνέταξα με βάση τις Πράξεις των Αποστόλων και τις Επιστολές του ιδίου.

Είναι μεγάλη μου χαρά να ευρίσκομαι εδώ, στην πόλη, ή οποία είναι ευλογημένη από τα βήματα αυτού του μεγάλου Αποστόλου.

Μια πηγή: <https://mospat.ru/gr/news/48240/>